

Izpod peres mladih

Tradicionalni koncert dijakov komponistov Konservatorija za glasbo in balet Maribor

Ponedeljkov večer, 31. marec, bi lahko povzeli z besedami neponovljiv, virtuozno obarvan ter ganljiv. Da bo dogodek še dolgo opevan, je pričalo vidno navdušeno občinstvo, ki je do zadnjega kotička zapolnilo Kazinsko dvorano SNG Maribor. Mladi nadarjeni instrumentalisti Konservatorija za glasbo in balet Maribor se že osmo leto niso odlikovali le v svoji primarni vlogi izvajalcev, temveč so se z glasbeno pripovedjo v lastnih kompozicijah dotaknili src občinstva.

Skriti talenti

»Vse se je začelo pri pouku solfeggia,« se spominja **Alenka Bervar**, predstojnica oddelka za strokovno-teoretične predmete Konservatorija za glasbo in balet Maribor. Bervarjeva je ena tistih srčnih mentorjev, ki v življenju dijakov nima le vloge profesorice solfeggia. V njihovih očeh je tudi zelo dobra motivatorica, ki jih skuša usmerjati na prava pota in jim po svojih močeh svetovati, jih spodbujati. »Svoje dijake pri pouku zelo rada motiviram, da predavanja ne potekajo enolično. Nekoč sem jim za nalogo naložila, da napišejo enoglasno skladbo v lestvici, ki smo jo ravno tedaj obravnavali, in tako sem nehote začela razvijati njihovo glasbeno ustvarjalnost. Vsake toliko časa se je zgodilo, da je prišel kateri izmed učencev in mi želel predstaviti nekaj, kar je napisal. Dijaki so bili nad komponiranjem vedno bolj navdušeni in izrazili so želje, da bi pisali za svoje instrumente in jih pri naslednji uri solfeggia tudi predstavili. Navdušenje sošolcev, ki je posprenilo nastajajoče skladbe, je prispevalo h komponiranju novih del in na tej točki sem odkrila veliko skrito energijo v mladih, ki svojega potenciala niso imeli možnosti pokazati širšemu občinstvu.«

Bervarjeva ni hotela prezreti potrebe po izražanju, zato je oblikovala idejo o nastopu, na katerem bi dijaki, ki radi komponirajo, imeli priložnost to deliti tudi s širšim občinstvom. Kot predstojnica oddelka je svoje zamisli predstavila sodelavcem. Zgolj organizacija koncerta pa še ni bila dovolj. Dijaki so potrebovali tudi strokovno vodstvo, torej poleg Bervarjeve še dodatnega mentorja, ki je moral biti komponist. Prvi, ki si je prav tako želel podpreti mlade talente, je bil skladatelj in tedanji profesor glasbenega stavka Zeqirja Ballata. Oba mentorja sta se že ob začetku realizacije projekta zavedala, da bo ta zahteval dolge ure dela in veliko prostega časa, pri čemer o dodatni finančni podpori ni bilo govora. Ideja je končno zaživela in že pri naslednji uri je Bervarjeva dijake razveselila z novico, da bodo vse kompozicije, do takrat

zložene le za ožji družinski in prijateljski krog, dobile nove poslušalce. Prvi nastop je bil leta 2007. Vsa nova dela so učenci najprej predstavili Bervarjevi, ki je opravila večje korekture in določila, kaj je dovolj dobro, da bo izvajano na koncertu. Kompozicije je nato prejel Ballata, ki je opravil harmonsko-melodične izboljšave. Tako nastale skladbe so dijaki dodelali z Bervarjevo, ki je bila zaslužna za pomoč pri učenju izvajanih skladb ter celotno preostalo organizacijo pri takšnem projektu. Prvi koncert je bil realiziran v dvorani Konservatorija za glasbo in balet Maribor, kjer se je v eni uri predstavilo osem nastopajočih. Že takrat je bilo zanimanje za koncert presenetljivo veliko – uspelo jim je napolniti dvorano.

Trdna volja in vztrajnost obrodita sadove

Po treh letih postopnega uveljavljanja se je skladatelj Ballata upokojil in njegovo vlogo je leta 2010 prevzel **Robert Kamplet**.

»Kot skladatelj že mnogo let usmerjam mlade ustvarjalce, ki se pripravljajo na sprejemne izpite iz kompozicije, in z naše šole jih je Akademijo za glasbo v Ljubljani končalo že veliko. V vsaki generaciji se najdejo posamezniki, ki kažejo izredno nadarjenost pri strokovnih glasbenih predmetih. Tako se je na našem teoretičnem oddelku porodila ideja o koncertu skladb dijakov. Sprva sem doživel šok, saj je vse delo padlo name kot na aktivnega skladatelja. Vendar se je s časom pokazalo, da je ob dinamičnem in navdihujočem pouku harmonije in kontrapunkta ter ob jasnih navodilih dela manj, kot sem sprva mislil. Kolegica Alenka Bervar je prevzela poustvarjalno in organizacijsko delo ter me s tem razbremenila. Sicer sva za projekt soodgovorna in ogromno časa sodelujeva na mnogih ravneh ob pripravi koncerta. Moje delo je svetovanje v kompozicijskih veščinah. Dijake že v prvem letniku seznanim z osnovami harmonskega stavka in jih nad tem navdušim, zato kar hitro dosežejo visoko raven, še posebej tisti zelo motivirani. To povežejo s poustvarjalnim – individualnim poukom instrumenta in v kombinaciji vsega tega se jim na podlagi poznavanja in razgledanosti porodijo lastne ideje. Ko je treba in kolikor dopušča čas, jih usmerjam k uporabi kontrastnih tem in delov, k harmonski barvitosti, modulacijskim izpeljavam in uporabi polifonije, saj pišejo bolj ali manj tradicionalni harmonski stavki z vertikalnimi strukturami. So pa tudi izjeme, ki v zvoku iščejo več. Vedno več je simfoničnih izvedb, zato se ukvarjamo tudi z instrumentacijo in orkestracijo. Kdaj pa kdaj je kdo precej samozavesten in trmast (kar je za ustvarjalca do neke mere dobro) in včasih popustim v veri, da mlademu navdušencu ne potlačim ustvarjalnega naboja, čeprav ni vse »najlepše zvoneček«. Po navadi me mesec ali dva pred koncertom »zasipajo« s partituro in na srečo je precej del že tako dobrih, da je poseganje minimalno. Ali pa prinese delo kakšen klasičen virtuoz in jazzvirtu-

oz – kot letos npr. Jan Čizmazija – in lahko samo navdušen zaploskam. Dijaki poznajo visoko raven del, ki so izbrana za ta koncert, in se že na samem začetku zelo potrudijo.

Za razliko od klasičnih koncertov dodamo tudi scenski nastop, ki je povezan s pogostimi programskimi naslovi.

Kljub temu da gre za brezplačno vodenje »krožka«, sem z mislimi pri skladbah 24 ur na dan in mladim ustvarjalcem vsak trenutek na razpolago, torej odmorov nimam.

Na dijake sem zelo ponosen in verjamem, da jih podobni projekti iskreno osrečujejo.«

Mag. Robert Kamplet

Dolgoletno nabiranje izkušenj in delovanje v prid dijakov sta na lanskoletnem koncertu poželi sadove in uspeli so pritegniti več pozornosti kot prejšnja leta. Na nastopu je bilo moč slišati že vokalno-instrumentalna dela, za katera so sprva menili, da se jih ne da preseči. Dijaki, pa tudi mentorja ter vodstvo šole, so vse sile usmerili v trud, da bi se s prihodnjim tradicionalnim koncertom vsaj približali energiji, ki jo je bilo čutiti v zraku leto poprej.

Vsestransko glasbeno-scensko doživetje

Letošnji tradicionalni koncert dijakov komponistov je bil popotovanje po različnih zvrsteh. Ko govorimo o glasbi, ki jo je bilo moč slišati in začuti tistega večera, je treba poudariti, da so mladi komponisti presegli same sebe. Nismo bili priča le muzikalnemu in tehnično dovršenemu pristopu – dijaki so dodali »češnje na torto« še s scenskim nastopom. Tako smo se preselili na pariške ulice, sedeli v jazzovskem baru, pristostvovali »zamudi« na lasten koncert in skoraj zaplesali z nastopajočimi.

Predsednik Društva slovenskih skladateljev **Nenad Firšt** je koncert ocenil takole: »Na koncertu, ki so ga pripravili mladi skladatelji in izvajalci, smo poleg izvrstne tehnične pripravljenosti in odrske izvedbe doživeli izjemno in kar presenetljivo mero entuziazma in pristne muzikalnosti; gre za redke primer navdušujočih izvedb novonastalih skladb. Doživljajski svet mladih ustvarjalcev je raznovrsten in bogat, izkazana glasbena intuicija in invencija pa sta nezgrešljivo vodilo pri oblikovanju glasbenih idej. Tudi kadar se (razumljivo) opirajo na izrazne in tehnične vzorce, ki so jim blizu iz literature, ki jo spoznavajo pri pouku instrumentov, jim uspeva do teh vplivov ustvariti lastno, velikokrat izvorno distanco. Izjemen dosežek koncerta je nedvomno sad predanega strokovnega dela prof. Alenke Bervar in mag. Roberta Kampleta, a tudi naklonjenosti celotnega kolektiva in vodstva šole, ki se zaveda pomena celostnega umetniškega oblikovanja odraščajočih glasbenikov.

Mladim kolegom skladateljem želim še veliko vznemirljivih ur pri ustvarjanju novih partitur in se veselim vseh njihovih uspehov. Vsem mentorjem in vodstvu konservatorija pa iskreno česti-